

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

2. Proponuntur, 2.3.4.5. Argumentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

fectionem: nec petit extrema incompleta, siquidem Verbum divinum est capax componendi tali compositione, & ut diximus, Deus est incapax imperfectæ compositionis, nam si Deus licet ens infinitum sit in vestra sententia est capax illius unionis, quæ ex natura sua, essentialiter, & ex sua essentia petit extrema imperfecta, siquidem incompleta, & ex alio capite Deus non mutat essentias, Deus necessario, licet infinitum ens sit, erit capax illius imperfectionis, quæ necessario, & essentialiter petitur ab ipsa compositione, alias Deus mutaret essentias rerum ut illius unionis; sicut, v. g. si aliquis diceret, Deus quia infinitum ens est, potest facere peccatum, & potest habere ignorantiam: sed propter talem infinitatem non esset peccator, aut ignorans, quis enim potest tam ignoranter procedere? nam certe dicemus, voluntarie, & inconsequenter proceditis, conceditis primam imperfectionem, licet Deus infinitus sit, & non vultis concedere secundam, licet infinitus sit, certe aut melius diceretis negando tam primam quam secundam imperfectionem, siquidem infinitas utrique opponitur manifeste, aut consequentius procederetis, si postquam imperfectionem primam conceditis, concederetis etiam secundam non obstante infinitate Dei; nam in hoc secundo modo solum vnum ignorantia peccatum committitis concedendo imperfectionem in Deo: primo autem, & ignorantia, & inconsequentia defectu laboraretis sine dubio: totum hoc manifeste, & evidenter convincitur; Verbum divinum, quia est infinitus non est capax compositionis essentialis materie, & formæ, quia secum importat hanc imperfectionem petendi extrema essentialiter incompleta: ergo si Deus est capax unionis aut compositionis terminationis, ideo est, quia talis compositio non petit talem incomplexionem in extremis: sed potius petit extrema completa essentialiter, imo supponit iam complementum essentialiter in extremis ut distinguatur hæc compositio ab essentiali: ergo falsa est solutio adversariorum; unde si humanitas componit cum substantia ex tali compositione terminativa non debet colligi incomplexum in humanitate: sed potius ut componit tali compositione, debet colligi esse completam essentialiter.

16 Contra secundo, quia humanitas in Christo non est infinita, & nihilominus in tali compositione, ut supra probavimus, manet completa: ergo ratio quare Verbum divinum non est incomplexum, non est, quia est infinitus: sed potius quia talis compositio ex natura sua non petit terminos incomplexos, sed potius extrema completa essentialiter exigit, ergo ex tali compositione in natura si recte syllogisemus, potius complementum essentialiter debet colligi in humanitate.

17 Confirmatur, quia in sententia omnium adversariorum ponuntur prædicata essentialia in prædicamento præscindendo ab existentia: sed existentia est magis intrinseca naturæ quam substantia, cum hæc ex natura rei distinguatur à natura, illa vero non, & existentia complet entitatem, & cum essentia in sententia multorum componitur ens per se metaphysicè: ergo natura à fortiori præscindendo à substantia poterit poni directe in prædicamento.

18 Declaratur in partibus integralibus rei cuiuscumque compositæ, nam pars quantitatis dum

est separata ab alia; & pars aquæ dum dividitur à comparte aquæ est ita completa, ut sine dubio apud adversarios ponatur directe in prædicamento, quia licet componat integraliter, nihilominus, quia talis compositio non est essentialis non est essentialiter pars: sed tantum integraliter, & sic non definit esse essentialiter completa aqua, quæ antea componebat; ergo similiter humanitas cum solum componat integraliter, aut entitative, & non essentialiter, non definit esse absolute, essentialiter, & simpliciter completa; unde recte in prædicamento collocabitur.

SUBSECTIO III.

Proponuntur 2. 3. 4. & 5. argumentum.

Secundo probatur: linea quæ est species quæ. 19
Stitatis in sententia adversariorum adhuc considerata sine indivisibilibus ultimis, & corpus sine superficie terminativa, & terminis illorum, essent in prædicamento directe, & essent entia completa essentialiter, quia non complentur essentialiter per illa indivisibilia, nam ultima indivisibilia cum sint termini non sunt de essentia lineæ, nec corporis, quia terminus est extra essentiam rei cuius est terminus; ergo similiter natura humana sine substantia quæ est terminus illius, ac per consequens extra essentiam naturæ humanæ erit ens completum, & directe collocabitur in prædicamento.

Tertio, supremum genus prædicamenti substantiæ, v. g. substantia completa est norma, & regula ad cætera quæ debent poni in ipso substantiæ prædicamento, iuxta illud Aristotelis, quod est primum in vnoquoque genere est mensura cæterorum; sed illud supremum genus ponitur in abstracto, nam illud caput non est ens substantiale sub hoc nomine quod est concretum; sed sub hoc substantia completa quod est abstractum, quod patet, quia nullum concretum prædicatur de abstracto ut de se patet: sed in hac propositione humanitas Christi est substantia essentialiter completa, prædicatur illud caput prædicamenti de abstracto illo humanitatis: ergo illud est abstractum; ergo cætera, quæ ponuntur in prædicamento potius debent poni sub illo ut abstracta, quam concreta, & concreta sub hoc nomine entis substantialis, aut entis per se completi, concretum enim concretorum est caput, & abstractum abstractorum.

Quarto, quod est prædicabile de pluribus differentibus specie vere, & formaliter, & quod est iure, & formaliter prædicabile de pluribus differentibus numero in eo quod quid sunt vera genera, & species, & quæ sunt vera genera, & species vere, & directe ponuntur in prædicamento, quia prædicamentum nihil est aliud, quam generum, & specierum coordinatio: sed animalitas prædicatur vere, & formaliter de humanitate, & equitate, & humanitas, & equitas distinguuntur specie. Item humanitas prædicatur de hac, & illa humanitate in eo quod quid, & essentialiter, ut questione ultima Universalium in communi, meo videri, evidenter manet demonstratum: ergo animalitas est verum genus, & humanitas vera species; ergo directe ponuntur in prædicamento hæc abstracta.

X x x

Confin

32 Confirmatur, quia omne quod est essentialiter completum est sub aliquo genere, & sub aliqua specie, sed abstracta sunt essentialiter completa, cum non abstrahant ab aliquo predicato essentiali, sed à termino extra essentiam: ergo sunt sub genere, & specie inter quæ datur supremum genus; ergo sunt in ordine prædicamentali; maior est clara, nam ideo Petrus est sub specie hominis, & homo sub genere animalis, & utrumque sub supremo genere, ex quibus omnibus fit prædicamentum substantiæ, quia sunt entia per se completa: sed humanitas, &c. sunt entia per se, & non per accidens completa essentialiter; ergo directe ponuntur in prædicamento.

33 Quinto, Christus ut homo est in prædicamento substantiæ directe per vos, sed non ponitur ratione divinitatis, cum nec Deus, nec Verbum divinum, in sententia adversariorum, collocetur in prædicamento; alias si propter divinitatem Christus poneretur in prædicamento, à fortiori deberet poni ipse Deus iuxta illud propter quod unumquodque tale, & illud magis: ergo directe ponitur propter humanitatem, quia in Christo non est aliud propter quod ponatur nisi Verbum divinum, & humanitas; non propter primum: ergo propter secundum: sed illud est abstractum: ergo abstractum ponitur directe in prædicamento.

SECTIO III.

Ostenditur secunda conclusio.

34 **S**ecunda conclusio: abstracta accidentium, v.g. quantitas, &c. ponuntur directe in prædicamento. Hæc est clara sententia Aristotelis, qui secundum communem translationem numerat prædicamenta in abstracto, dicendo substantia, quantitas, qualitas, relatio, &c. ergo recte ponuntur in abstracto.

35 Secundo probatur ratione, illa ponuntur in prædicamento directe quæ possunt essentialiter, & complete de suis inferioribus prædicari ut genera, & species: sed hæc sunt veræ prædicationes superiorum generum de inferioribus speciebus potentia est qualitas, corpus est quantitas, albedo est color, paternitas est relatio: ergo abstracta ponuntur directe in prædicamento.

36 Dices accidentia in abstracto esse incompleta essentialiter, ac proinde non posse directe poni in prædicamento.

Sed contra manifeste, quia si accidentia in abstracto essent incompleta essentialiter, & solum existerent essentialiter completa in concreto vel completerentur per inhærentiam ad subiectum, vel per ipsum subiectum solum, enim hæc adduntur accidentibus dum in concreto sunt: sed per neutrum possunt essentialiter compleri: ergo ex se sine subiecto, & inhærentia sunt essentialiter completa: sed accidentia sine subiecto, & inhærentia sunt in abstracto: ergo accidentia in abstracto sunt essentialiter completa.

37 Minor illa quantum ad inhærentiam sic probatur, quia inhærentia actualis est modus ex natura rei distinctus à tota essentia accidentis; unde talis inhærentia est extra essentiam accidentis, & per consequens non est prædicatum essentialiter illius, nec de essentia eiusdem; alias non possent accidentia separata existerere ab actuali

inhærentia in Eucharistia, quod est omnino falsum ut definit Concilium Tridentinum, quia nihil potest esse, & separatim existerere sine prædicatis essentialibus, & divisum à constitutivis, & completivis essentialiter, ut videre est in homine, qui adhuc divinitus nullo modo potest existerere separatim à predicato rationalitatis, &c. & ratio est quia tale prædicatum complet essentialiter essentiam hominis, sine quo talis essentia esset incompleta essentialiter: sed accidens existit in Eucharistia separatim ab actuali inhærentia: ergo actualis inhærentia non est de essentia accidentis, neque complet quidditative essentiam illius; ergo accidens præcisa inhærentia ad subiectum manet essentialiter completum: ergo in abstracto est completum essentialiter.

Item, quia inhærentia est conditio accidentis; ad existendum, datur enim inhærentia ut tenuis, debilis, & imperfecta natura accidentis existat, & conservetur in existendo: sed illud quod tantum est conditio existendi non potest esse complementum essentialiter, ergo inhærentia quæ talis est non complet essentialiter accidens. Maior est certa: nam eo modo se habet substantia respectu accidentis, quo se habet inhærentia respectu substantiæ: sed substantia est modus existendi per se in substantia: ergo inhærentia est modus, quo existit accidens in alio, ac proinde est modus existendi.

Minor sic probatur, quia quando aliquid prædicatum est extra essentiam rei, neque tale prædicatum complet essentialiter illam, modus talis prædicari non potest esse de essentia illius rei, nec potest vlllo modo essentialiter complere illam: sed potius est omnino extra essentiam eiusdem rei, ut videre est in figura, quæ quia est modus quantitatis non potest esse de essentia substantiæ, quia quantitas cuius modus est, est extra essentiam illius, quod evidenter patet in inhærentia, quæ nullo modo est de essentia substantiæ, quia accidens cuius modus est, est extra essentiam substantiæ absolute, ac simpliciter. Et ratio à priori est, quia accessorium sequitur naturam sui principalis.

Atqui existentia nullo modo est de essentia accidentis, neque complet essentialiter illud: sed potius est extra essentiam ipsius: ergo actualis inhærentia, quæ est modus talis existentie non potest esse de essentia accidentis, neque complere quidditative illam: sed potius est omnino extra essentiam illius.

Deinde, quia eo modo est medium ad aliquem finem, quo est finis ad quem tale medium per se ordinatur: sed finis illius actualis inhærentiæ non est essentia accidentis: sed existentia illius, (loquor enim de fine proximo, & immediato) & existentia non est de essentia accidentis: ergo neque inhærentia, quæ est medium ordinatum, ad talem existentiam.

Secunda pars illius minoris quoad subiectum adeo evidens est, ut nulla indigeat probatione, quia substantia non est, de essentia accidentis, alias substantia esset incompleta essentialiter, v.g. Angelus, & homo quæ sunt subiecta accidentium quod est falsissimum; & deinde patet hoc omnibus argumentis nuper positum de Eucharistia: ergo sine subiecto, & inhærentia accidens est completum essentialiter, ac proinde in abstracto; unde patens, & apertum est accidentia in abstracto non esse incompleta.

Præterea